

Het verhaal van Esseghem (24) *Rik Coolsaet*

Hoe Esseghem aan zijn straten kwam

Lang, lang geleden waren er in Esseghem alleen onverharde veldwegen. Winterse grillen, regenbuien, overstromingen en modderpoelen maakten die vaak onbegaanbaar en het oude gehucht onbereikbaar. Tot 1838.

In dat jaar wordt voor het eerst in Jette een veldweg geplaveid, de oude *Weg van Spiegelhuis tot Pannenhuis*, ook wel *Hoge Weg* genoemd. Het is de belangrijkste verbindingsweg tussen het dorpscentrum van Jette en dat van Laken en wordt intensief gebruikt door reizigers en handelaars. Sinds 1831 heet die Leopoldstraat, naar koning Leopold I, die er dat jaar over naar Brussel trok om de eed af te leggen.

Esseghem wordt daardoor voor het eerst wat beter bereikbaar. Maar het blijft een bescheiden gehucht... tot Jette in 1877 zijn eerste stationnetje krijgt, met stopplaatsen in Ganshoren en Esseghem. De trein gooit Jette én Esseghem open. Hij voert veel nieuw volk aan. Esseghem wordt snel een drukke volkse buurt, met ateliers, winkeltjes, werkplaatsen en cafés, veel cafés. Maar de straten zijn nog steeds modderige landwegen...

In 1905 keurt de gemeenteraad een ambitieus stratenplan voor Esseghem goed. Akkers verdwijnen en eeuwenoude veldwegen worden uitgegomd. Zoals overal in Brussel groeit ook in Jette de bevolking. De gemeente maakt er geen geheim van dat ze vooral '*deftige inwoners*' wil aantrekken. En daarvoor zijn moderne huizen nodig, straatverlichting en rioleringen – en dus nieuwe straten. Veel nieuwe straten.

Vanuit een centraal rondpunt – het rondpunt Pannenhuis – zullen vijf nieuwe straten naar alle windrichtingen vertrekken. (Dat worden de Verzets- en Dansette-, Dapperheids-, Rechtschapenheids- en Jacobs Fontainestraat.) Drie andere straten zullen daarenboven als nieuwe assen Esseghem aansluiten op de rest van Jette (die krijgen de namen Augustijnernonnen, Heldenmoed en Gerechtigheid).

Twee maanden vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog beslist de gemeenteraad nog een extra straat aan te leggen, pal tegenover het Grotteke. Die verbindt de Leopold I-straat met de nieuwe Verzetsstraat en krijgt de naam van de eigenares van het grootste deel van de gronden, Amélie Gomand.

Dan resten er nog slechts twee onverharde landwegen. Eigenaardig genoeg heten die allebei Esseghemstraat. Ze kronkelen als een lus rond het historische hart van het gehucht. Maar in 1937 moeten ook zij wijken. De gemeente wil er immers alle '*verouderde en ongezonde*' woningen slopen. Na de oorlog wordt dat plan uitgevoerd. Meer dan zestig woningen verdwijnen en die twee laatste veldwegen worden verbreed en geplaveid. Ze krijgen nu eigen namen: Joseph Loossensstraat en Gustave Delathouwerstraat, ter ere van twee vermoorde Jetse verzetslieden.

En daarmee is een einde gekomen aan eeuwen van veldwegen en modderpaden. Ook Esseghem heeft vanaf nu heuse straten. (Foto's Coll. Alex Van Den Branden & Jacques Brelschool)

Hoek/Coin Gustave Delathouwer & Joseph Loossens, ca. 1950

Aanleg van de J. Loossensstraat, gezien vanuit (geplaveide) Augustijnnonnenstraat, ca. 1955
Aménagement de la rue J. Loossens, vu depuis la rue des Augustines (déjà pavée), vers 1955

